

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-23.06-05.02/1/ 193.00.1/Б/ ОК25-2024
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 1

РОЗШИРЕНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ з навчальної дисципліни

«Земельне право»

для студентів освітнього ступеня «молодший бакалавр»
спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра маркшейдерії

Рекомендовано на засіданні
кафедри маркшейдерії
25 серпня 2025 р. протокол № 7

Розробник: к.т.н., доц. кафедри маркшейдерії Іськов С.С.

Житомир
2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-23.06-05.02/1/ 193.00.1/Б/ ОК25-2024
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 2

Змістовий модуль 1. Земельне право України

Тема 1. Поняття, предмет, система та джерела земельного права (ЗК12, РН1, РН6)

1. Поняття та предмет земельного права.
2. Методи регулювання земельних відносин.
3. Принципи земельного права.
4. Система земельного права.
5. Співвідношення земельного права із суміжними галузями права.
6. Класифікації джерел земельного права.
7. Джерела земельного права України.
8. Історія земельного права на землях України.
9. Поняття земельних правовідносин
10. Структура земельних правовідносин
11. Суб'єкти земельних правовідносин
12. Об'єкти земельних правовідносин
13. Зміст земельних правовідносин
14. Підстави виникнення, зміни та припинення земельних правовідносин
15. Види земельних правовідносин

Тема 2. Право власності на землю (ЗК1, СК03, РН1, РН4)

1. Загальна характеристика права власності на землю.
2. Форми права власності на землю.
3. Зміст права власності на землю.
4. Право державної власності на землю. Суб'єкти та об'єкти права державної власності на землю. Підстави та порядок виникнення і припинення.
5. Право комунальної власності на землю. Суб'єкти та об'єкти права комунальної власності на землю. Підстави та порядок виникнення і припинення.
6. Право приватної власності на землю.
7. Суб'єкти та об'єкти права приватної власності на землю.
8. Спільна власність на землю.
9. Підстави та порядок виникнення права приватної власності на землю.
10. Права та обов'язки власників земельних ділянок.
11. Порядок приватизації земельної ділянки в межах норм безоплатної приватизації та за плату
12. Порядок приватизації земельної ділянки в розмірі земельної частки (паю)
13. Порядок отримання земельної ділянки за давністю користування (набувальна давність).
14. Порядок успадкування земельної ділянки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-23.06-05.02/1/ 193.00.1/Б/ ОК25-2024
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 3

15. Підстави та порядок набуття земельних ділянок у власність юридичними особами приватного права

16. Підстави припинення права приватної власності на землю.

17. Правове регулювання обігу земельних ділянок.

Тема 3. Право землекористування (ЗК1, СК03, РН1, РН4)

1. Загальні засади права землекористування та його види.

2. Суб'єкти, об'єкти і зміст права землекористування.

3. Право на загальне та спеціальне, сумісне та відособлене користування землею.

4. Набуття та припинення права землекористування.

5. Права та обов'язки землекористувачів.

6. Право постійного землекористування.

7. Право оренди земельної ділянки.

8. Право користування землями для проведення розвідувальних робіт.

9. Речові та зобов'язальні права на землю.

10. Право на сервітутне користування чужою земельною ділянкою.

11. Право на користування чужою земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) або для забудови (суперфіцій).

12. Особливості здійснення прав на землю за особливих умов.

13. Захист прав землекористувачів

Тема 4. Обмеження та обтяження прав на землю (ЗК1, СК03, РН1, РН4)

1. Поняття та види обмежень і обтяжень прав на землю.

2. Правове регулювання обмежень набуття права власності на землю.

3. Правовий режим зон з особливими умовами використання земель.

4. Добросусідство.

5. Загальна характеристика обтяжень прав на землю.

6. Загальна характеристика підстав припинення прав на землю.

7. Підстави припинення права власності на землю.

8. Підстави припинення прав користування земельною ділянкою.

9. Способи припинення прав власності на землю та права користування земельною ділянкою.

10. Категорії земель за цільовим призначенням.

11. Класифікатор видів цільового призначення земельних ділянок.

12. Нецільове використання земельної ділянки.

Тема 5. Управління в галузі земельних відносин. Охорона земель. (СК03, СК10, РН4)

1. Загальна характеристика управління у галузі земельних відносин.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-23.06-05.02/1/ 193.00.1/Б/ ОК25-2024
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 4

2. Система і повноваження органів управління у галузі земельних відносин.

3. Поняття функцій управління у галузі земельних відносин та їх система.
4. Планування використання земель.
5. Встановлення меж адміністративно-територіальних утворень.
6. Землеустрій. Принципи землеустрою. Система землеустрою.
7. Система землевпорядних органів. Документація із землеустрою.
8. Ведення державного земельного кадастру.
9. Ведення державної реєстрації земельних прав.
10. Охорона земель.
11. Збереження землі. Відтворення земель. Поліпшення земель.
12. Принципи охорони земель.
13. Стандартизація і нормування в галузі охорони земель.
14. Консервація земель. Рекультивация земель.
15. Моніторинг земель.
16. Контроль за використанням, відтворенням та охороною земель.

Тема 6. Відповідальність за порушення земельного законодавства. Плата за землю (ЗК1, СК03, СК10, РН1, РН4)

1. Поняття та види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
2. Земельне правопорушення як підстава юридичної відповідальності.
3. Кримінальна та адміністративна відповідальність за порушення земельного законодавства.
4. Цивільно-правова відповідальність за порушення земельного законодавства.
5. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність за земельні правопорушення.
6. Поняття, форми плати за землю. Види плати за землю.
7. Нормативна грошова оцінка земельних ділянок.
8. Експертна грошова оцінка земельних ділянок.
9. Податок на землю.
10. Орендна плата за землю.

Тема 7. Правові режими земель сільськогосподарського призначення, лісгосподарського призначення та водного фонду (СК03, РН1, РН4)

1. Поняття та правові форми використання земель сільськогосподарського призначення.
2. Види права сільськогосподарського землекористування.
3. Суб'єкти права сільськогосподарського землекористування: загальна характеристика їх правового статусу.
4. Особливості використання меліорованих земель

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-23.06-05.02/1/ 193.00.1/Б/ ОК25-2024
	Екземпляр № 1	Арк 5 / 5

5. Відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва.
6. Поняття та склад земель лісогосподарського призначення.
7. Особливості правового режиму земель лісогосподарського призначення.
8. Правові форми використання земель лісогосподарського призначення.
9. Порядок використання земель лісового фонду.
10. Поняття та склад земель водного фонду.
11. Правовий режим окремих різновидів земель водного фонду.
12. Правові форми використання земель водного фонду.
13. Поняття та особливості правового режиму земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

Тема 8. Правові режими земель населених пунктів, земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення (СК03, РН1, РН4)

1. Особливості правового режиму земель у межах населених пунктів.
2. Поняття і склад земель житлової та громадської забудови. Зонування території.
3. Порядок використання земель у межах населених пунктів для забудови житловими та громадськими об'єктами.
4. Використання земель громадянами у межах населених пунктів.
5. Особливості права власності на землю та права землекористування у межах населених пунктів.
6. Поняття земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
7. Правовий режим земель промисловості.
8. Правовий режим земель транспорту.
9. Правовий режим земель зв'язку.
10. Правовий режим земель енергетики.
11. Правовий режим земель оборони.
12. Правовий режим земель «іншого призначення».